

Szente Imre nyolcvanöt éves

Ligeti Pál fotója

A magyar nyelv őre

Költő, tanulmányíró, műfordító, külföldön egyetemi tanárként szenvedélyes elkötelezettje, őrzője a magyar nyelvnek.

Ezt a Magyar Írószövetség korábbi elnöke, Kalász Márton írta Szente Imréről.

Szente Imre 1922-ben született Celldömölkön. A Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészkarát és a Tanárképző Intézetet végezte Budapesten, a finnugor nyelvészeti szakot Lundban. Középiskolai tanár volt Celldömölkön, tanárkodott Ausztriában (1956 után), magyar

nyelvet és irodalmat tanított Finnországban az egyetemen, s végül Stockholmban volt anyanyelvi tanár, majd a Tanárképző Főiskolán az anyanyelvi tanároknak tanított magyar irodalmat.

Főiskolai tanárként vonult nyugdíjba. Stockholmban él.

Szolzsenyicin Gulag-szigetszoport című könyvének fordításával vált ismertté a nyugati magyarság körében. Otthon csak azok tudtak róla, akiknek ez nem tetszett, és igyekeztek is megtorolni a fordító merészségét. A müncheni *Nemzetőr* Nyelvőr rovatának cikkeit írta, és az Látóhatár című folyóiratnak volt állandó munkatársa. Kitűnő Kalevala fordítása 1987-ben jelent meg a *Nemzetőr* és *Nemzedékek* kiadásában.

1992-ben, 70 éves születésnapja tiszteletére barátai és tisztelői kiadták válogatott verseit és műfordításait. A kötet címe: *„ajándék, mellyel meglepem...”*

Részlet a kötetben megjelent *Prológus 1957 tavaszán* című verséből:

Be van kerítve kicsi Magyarország
Hazugság rikolt a drót mögött
Atomrakéták fészket alapozzák
Pápa és a Balaton között
Hallgatnak a költők Isten áldja
minden fiókba fojtott szitkukat
Szónál több ma ajkuk néma vádja:
egy ország érti hallgatásukat.

Válogatott esszéi, előadásai, jegyzetei, ugyancsak barátai és tisztelői kiadásában, 2002-ben jelentek meg *Szabad szemmel* címmel. 2005-ben a Bárczi Géza Kiejtési Alapítvány Budapesten jelentette meg a *Találkozások* című, tanulmány- és esszékötetét, amelynek különlegessége, hogy a zárt é-t, tizenötödik magánhangzónkat is használta.

Szente Imre tevékeny jelenléte a svédországi magyar egyesületi életben - immár több mint 25 éve - számunkra felbecsülhetetlen érték. Cserkészek, gyerekek és a felnőtt hallgatóság, az Önképzőkör táborozások részvevői tőle tanulták nemcsak a népdal szeretetét, a különbséget a nóta és a tiszta forrásból származó magyar népdal között, hanem a magyar- és világirodalom, a filmművészet számos jeles alkotását ismerték meg általa.

Lászlóffy Aladár erdélyi költő írta az egyik önképzőköri táborban:

„Szertartásunk legfőbb szentje
Domine Imre de Szente.
kinek ha a magány fájna,
ott van hű társául Tajna.
Ez a tudós Väjnamöjnen
tud nótákat mindenünnen,
kezében egy húros döblec,
melytől a sok dallam több lesz,
kísérik is szépen karban
s nosztalgia van a dalban.

**Kányádi Sándor és Szente Imre
az egyik tángagerdeti táborozáson**

Tóth Ildikó fotója

Habár szárnyunk le nem vágja,
de mivel a rend barátja,
fegyelmet fon íveinkre
drága bátyánk Szente Imre.

Termete utánoz nyárfát,
fúruját fűj, penget hárfát
kicsit, mint a tábor atyja
érdes húrjainkba kapva
mint a történelem szele
s egy húrón pendülünk vele.”

S végül álljon itt megújítva tizenöt évvel ezelőtti születésnap-i köszöntőnk:

Nyolcvanöt évéd elszelelt
s szeretetünk nem fogyott el
vitéz legény!

Hisz nincsen nálad délcegebb,
dalolóbb kedvű s kedvesebb
a SMOSZ
egén.

Hódolatunk ma végtelen
Soká tartson meg Istenem!
Ő él
tessen!

Szentkirályi Csaga

Lisztes István szoborkompozíciója

Kasselbauer Gyöngyvér fotója